

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
В.СТЕФАНИКА

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

проректор з навчально-виховної роботи

декан факультету

"__" _____ 200__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з "Практичного курсу перекладу з другої іноземної мови"
(англійська мова)

кафедра англійської філології
спеціальності «Іноземна мова і література», «Міжнародні відносини»
курс III семестри V-VI

Всього годин за навчальним планом на весь курс 216

з них лекційних 4

практичних 132

самотійна робота 80

Залік V-VI семестри

Робоча програма складена на основі типових програм з “Письмового двостороннього перекладу для III-IV курсів” та “Аспектного перекладу для III курсу”.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри філології

Завідувач кафедри

доц. Бистров Я.В.

Програму узгоджено з

- кафедрою німецької філології

Укладач робочої програми доц. Нізамутдінов Ф.М.

I. Мета і завдання дисципліни, її місце в навчальному процесі

Мета курсу – закласти основи теорії та практики практичного курсу перекладу, закріпити основи всебічної підготовки перекладача-філолога, навчити студентів правильно користуватися різними підходами практичного перекладу з англійської мови на українську та з української на англійську.

Практична мета полягає у формуванні в студентів перекладацької письмової компетенції, в забезпеченні достатньо вільного, нормативно вірного і функціонального практичного перекладу.

Практичний курс перекладу як навчальна дисципліна забезпечує найтісніші міжпредметні і міжаспектні зв'язки в процесі навчання. Під час перекладу студенти намагаються відшукати змістові та функціональні українські відповідники лексичним одиницям, граматичним структурам чи стилістичним явищам іноземної мови, завжди свідомо чи підсвідомо аналізують, порівнюють і відшукують відповідні ізоморфні й аломорфні риси в іноземній та рідній мовах.

Основні завдання дисципліни практичний курс перекладу – озброїти студентів системою певних загально-теоретичних знань і конкретних закономірностей адекватного перекладу мовних одиниць від слова, сполучення, фразеологізмів, специфічних за структурною формою вільних словосполучень різних типів речень і тексту.

Навчити студентів комплексно підходити до відтворення змістового значення і жанрово-стилістичних особливостей суспільно-політичних, науково-технічних, фінансових та юридичних текстів.

II. Орієнтовний розподіл курсу за темами, розділами і видами занять

№ п/п	Назви частин, розділів за темами	Вс ьо го ди н	З них:				
			Лек ції (год .)	Се мі на рськ і за ня ття	Пра кти чні заня ття (год .)	Лаб ора тор ні заня ття (год .)	Само стійн а робот а студе нтів (год.)
1.	Загальна інформація про курс практичного перекладу.	16	2		8		4
2.	Різні підходи до трактування ПКП.	14			8		6
3.	Переклад як акт міжкультурної, міжмовною комунікації.	14			8		5
4.	Денотативна функція в перекладі.	14			10		4
5.	Зміна предикатів при перекладі.	16			10		5
6.	Переклад висловлювання із зворотнім порядком слів.	12			6		6
7.	Переклад вільних словосполучень.	12			6		5
8.	Експресивна функція в перекладі.	10			10		5
9.	Зберігання експресивного ефекту в перекладі.	18	2		10		6
10.	Зниження експресивності.	13			8		5
11.	Ідіоматичність експресивно-стилістичних засобів.	15			10		5
12.	Прагматична адаптація тексту-оригіналу.	10			6		4
13.	Перекладацькі трансформації, обумовлені заміною відправної точки тексту.	14			8		6
14.	Монореми і дирери.	13			8		5
15.	Переклад монорем. Переклад дірем.	12			8		4
16.	Підмет – фактична обставина, об'єкт або риса суб'єкту.	13			8		5
	Всього:	216	4		132		80

III. Навчально-методична карта дисципліни для III курсу

№ п/п	Назва розділів і тем, їх зміст практичних занять, їх мета і короткий зміст.	Кількість годин	Календарні строки (семестр, № навчального тижня)	Назва розділів і тем, винесених на самостійне опрацювання	Кількість годин	Література до тем а) основна б) додаткова	Методи форми і засоби поточних та підсумкових контрольних робіт
1	2	3	4	5	6	7	9
1.	Загальна інформація про курс практичного перекладу.	8	вересень 1 1 – 2	Еквівалентність	4	6.1.2 6.1.5	Опитування
2.	Різні підходи до трактування ПКП.	8	вересень 1 3 – 4	Відповідності	6	6.1.10 6.2.13	Опитування
3.	Переклад як акт міжкультурної, міжмовною комунікації.	8	жовтень 1 5 – 6	Часові форми	5	6.1.5 6.2.5 6.2.6	Опитування
4.	Денотативна функція в перекладі.	10	жовтень – листопад 1 7 – 9	Лінгвосиноніми	4	6.1.1 6.1.5 6.1.8	Письмовий переклад, аналіз опитування
5.	Зміна предикатів при перекладі.	10	жовтень – листопад 1 9 – 11	Пасивна форма	5	6.1.6 6.1.10	Письмовий переклад, аналіз опитування
6.	Переклад висловлювання із зворотнім порядком слів.	6	листопад 1 12 – 13	Класифікація відповідностей	6	6.1.6 6.1.5 6.2.3	Письмовий переклад, аналіз
7.	Переклад вільних словосполучень.	6	листопад – грудень 1 13 – 14	Заміна граматичних конструкцій лексичними	5	6.1.5 6.1.2 6.1.10	Письмовий переклад, обговорення
8.	Експресивна функція в перекладі.	10	грудень 1 15 – 17	Відповідності	5	6.1.5 6.2.5 6.2.6	Опитування
9.	Зберігання експресивного ефекту в перекладі.	10	лютий 2 1 – 3	Часові форми	6	6.1.1 6.1.5 6.1.8	Опитування
10.	Зниження експресивності.	8	березень 2 3 – 5	Лінгвосиноніми	5	6.1.6 6.1.10	Письмовий переклад, аналіз опитування
11.	Ідіоматичність експресивно-стилістичних засобів.	10	березень 2 5 – 7	Пасивна форма	5	6.1.2 6.1.5	Письмовий переклад, аналіз опитування
12.	Прагматична адаптація тексту-оригіналу.	6	березень – квітень 2 8 – 9	Еквівалентність	4	6.1.10 6.2.13	Письмовий переклад, аналіз опитування

13.	Перекладацькі трансформації, обумовлені заміною відправної точки тексту.	8	квітень 2 9 – 11	Відповідності	6	6.1.5 6.2.5 6.2.6	Письмовий переклад, аналіз опитування
14.	Монореми і дирери.	8	квітень 2 11–13	Часові форми	5	6.1.1 6.1.5 6.1.8	Письмовий переклад, аналіз
15.	Переклад монорем. Переклад дірем.	8	квітень – травень 2 13–15	Лінгвосиноніми	4	6.1.6 6.1.10	Письмовий переклад, обговоренн
16.	Підмет – фактична обставина, об'єкт або риса суб'єкту.	8	травень 2 16 – 17	Пасивна форма	5	6.1.6 6.1.5 6.2.3	Письмовий переклад, обговорення

IV. Вимоги до рівня підготовки студентів.

4.1. Вимоги до знань

Наприкінці V та VI семестрів навчання студент повинен знати вимоги, які ставляться до практичного курсу перекладу з практики перекладу другої (англійської) мови, мати уявлення про адекватний переклад на обидві мови, знати як перекладаються лексико-граматичні особливості певних текстів, знати основні перекладацькі методи та операції перекладу, знати як аналізувати та перекладати основні типи нехудожніх текстів, знати способи перекладу аббревіцій та скорочень, ідіоматичних виразів.

4.2. Вимоги до навичок і умінь.

Студент наприкінці курсу повинен володіти такими навичками і вміннями: долати граматичні труднощі при перекладі, передавати фразеологічне, основне та контекстуальне значення слова, долати стилістичні труднощі при перекладі, вміти перекладати полісемічні слова, антоніми, синоніми, застосовувати антонімічний переклад, долати труднощі фразеологічного порядку, перекладати конструкції, які не мають аналогів в одній із мов, вміти писати анотацію на книгу або фільм, знати як долати лексико-граматичні аспекти перекладу, застосовувати перекладацькі методи, операції та трансформації, вміти передавати атрибутивні групи з багатьма додатками, робити стилістичний аналіз науково-технічного тексту, політичного, фінансово-економічного, юридичного характеру, вміти перекладати ці типи текстів.

V. Критерії оцінки

Оцінювання відповідей здійснюється за принципом виконання вимог “Максимум” як за змістом, так і за формою. Повне виконання вимог “Максимум” за формою і за змістом оцінюється на “Зараховано”. Порушення невиконання деяких вимог “Максимум” впливає на відмітку про залік “Зараховано” або “Незараховано”.

Питання перше – теоретичне.

“Зараховано”

Зміст відповіді:

- повне розуміння теоретичного питання, глибока та осмислена відповідь з чітким та послідовним викладом основною теоретичного положення аспектного перекладу;
- хороше, але не повне і не всебічне осмислене розуміння теоретичного питання, хороша відповідь з послідовним викладом та коментарем теоретичного положення. Допускаються 4-5 помилок лексичного та граматичного характеру;

Форма відповіді:

- логічна, послідовна з дотриманням необхідних міжфразових зв’язків, з врахуванням образних та мовних засобів вираження. Допускаються незначні помилки граматичного, лексичного характеру, що ні в якій мірі не порушують цілісність та адекватність відповіді (2-3 помилки);
- послідовна відповідь з дотриманням необхідних міжфразових зв’язків, використання образних та мовних засобів вираження, які використано не зовсім повністю;

“Незараховано”

Зміст відповіді:

- неповне і не обгрунтоване викладення теоретичних положень з аспектного перекладу, невміння правильно визначити змістовний аналіз відповідних мовних та мовленнєвих явищ, допущення значної кількості помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру (5-8 помилок);

- невиконання трьох або чотирьох вимог до змісту, допущення значної кількості граматичних, лексичних та стилістичних помилок (більш 8-10).
- Форма відповіді:
- значне порушення міжфразових зв'язків, збіднена на виражальні засоби мова.

Друге та третє практичне питання:

1. Переклад з української мови на іноземну (обсяг 600-700 друкованих знаків);
2. Переклад з іноземної мови на українську (обсяг 750-800 друкованих знаків)

Компетенція студента заслуговує на відмітку “зараховано” ставиться, якщо:

- студент правильно переклав текст, продемонструвавши належні навички адекватного перекладу, повністю передавши зміст і комунікативну інтенцію тексту, припустившись не більше як 4 несуттєві помилки / огріхи, які не вплинули на зміст перекладу;
- студент досить повно відтворив оригінал, але допустив деякі відхилення (пропуск деталей, неточності окремих одиниць перекладу) – не більше 7 помилок, які суттєво не вплинули на відтворення загального змісту та інтенції тексту;
- оригінал відтворено поверхово, допустивши до 9 помилок (лексичних/граматичних); відтворення окремих одиниць перекладу, як от термінів, граматичних конструкцій тощо, але які не вплинули істотно на загальний зміст і комунікативну інтенцію тексту;

Компетенція студента заслуговує на відмітку “незараховано” ставиться, якщо оригінал відтворено недостатньо, допущено більше 9 лексико-граматичних помилок, виявлено недостатнє розуміння змісту оригіналу.

VI. Навчально-методичні матеріали з дисципліни

6.1 Основна література

1. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка (Стилистика декодирования). Л. - Просвещение, 1981. - 295 с.
2. Бархударов Л.С. Язык и перевод. - М.: Международные отношения, 1975. - 238 с.
3. Бреус Е.В. "Основы теории и практики перевода с русского языка на английский". - М.:Наука, 2000. - 200
4. Бреус Е.В. "Теория и практика перевода с английского на русский". - М.:Наука
5. Ванников Ю.В., Кудряшова Л.М., Марчук Ю.Н. и др. Научно-технический перевод. - М.: Наука, 1987. - 142 с.
6. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. - М.: Наука, 1981. - 139 с.
7. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу. - Київ Вища школа, 1986. - 174 с.
8. Максимов С.Е. Прагматические и структурно-семантические особенности текста международного договора. (На материале английского языка) / Дис. ... канд. филол. наук. - Киев, 1984. - 198 с.
9. Пелевина Н.Ф. Стилистический анализ художественного текста. - Л.: Просвещение, 1980. - 271 с.
10. Степанов Ю.С. В трехмерном пространстве языка. - М.: Наука, 1985. - 335 с.
11. Чернов Г.В. Основы синхронного перевода. - М.: Высшая школа, 1987. -256 с.
12. Швейцер А.Д. Теория перевода. Статус, проблемы, аспекты. - М.: Наука, 1988. - 215 с.
13. Hoey Michael. Patterns of Lexis in Text. - Oxford: Oxford Univ. Press, 1991. - 275 p.
14. Galperin I.R. Stylistics. - М.: Higher School, 1977. - 334 p.

6.2 Додаткова література

1. Дейк Т.А. ван Язык, познание, коммуникация. - М.: Прогресс, 1989. - 312 с.
2. Демурова Н. Голос и скрипка. (К переводу эксцентрических сказок Л.Кэрролла) /Мастерство перевода 1970. - М.: Советский писатель, 1970, с.150-185.
3. Долинин К.А. Интерпретация текста. - М.: Просвещение, 1985. - 288 с.
4. Егорова А.М. Теория и практика перевода экономических текстов с английского языка на русский. - М.: Междунар. Отношения, 1974. - 191 с.
5. Кухаренко В.А. Интерпретация текста. - Л.: Просвещение, 1979. - 327 с.
6. Миньяр-Белоручев Р.К. Теория и методы перевода. - М.: Московский лицей, 1996. - 208 с.
7. Baker Mona. In Other Words. A Coursebook on Translation. - London, New York: Routledge: 1994. - 212 p.
8. Coats Jennifer. Women, Men and Language. - London: Longman, 1986, p.96-118.
9. Maksimov Sergei. Deictic Markers as Linguistic Means of Expressing Authority in Text. / Diss., Master of Arts in Special Applications of Linguistics. - Birmingham: Univ. of Birmingham, 1992- 121 p.

VII. Доповнення та зміни до робочої програми з дисципліни

(Навчальний рік, суть змін та доповнень, номер протоколу та дата засідання кафедри, на якому затверджені зміни, підпис завідувача кафедри, підпис проректора з навчальної роботи (декана факультету) про затвердження внесених змін та пропозицій).